



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 277/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. MF/13619/2008-152 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2008 doručená sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS (ďalej len „úrad vlády“) a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) v konaní vedenom pod sp. zn. MF/13619/2008-152.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ podal deväť sťažností proti nesprávnemu postupu zamestnanca správcu dane - Generálneho riaditeľa DR SR zo dňa 5. 3. 2008 na Daňové riaditeľstvo SR.

Listom zo dňa 11. 3. 2008 sp. zn. 1/132/5101-25316/08/Kotl Sť č. 21/08 DR SR postúpilo sťažnosť sťažovateľa MF SR.

Listom zo dňa 20. 3. 2008 sp.zn. MF/13619/2008-152 MF SR vrátilo sťažovateľovi podanie.

Sťažovateľ podal žiadosť zo dňa 25. 4. 2008 o kontrolu nesprávneho postupu pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní sťažnosti č. j. MF/13619/2008-152, zo dňa 20. 03. 2007 na Úrad vlády SR. Sekciu kontroly a boja proti korupcii.

Úrad vlády SR oznámením o postúpení podaní sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS zo dňa 23. 5. 2008 oznámil sťažovateľovi, že jeho žiadosť postúpil na Ministerstvo financií SR. Predmetné oznámenie bolo doručené sťažovateľovi dňa 26. 5. 2008.“

Sťažovateľ sa v súlade so zákonom č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov domáhal „svojho práva, ktoré mu tento zákon dáva“, pričom povinnosťou príslušného orgánu bolo zaoberať sa jeho podaním spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon, a o spôsobe jeho vybavenia ho vyrozumieť.

V ďalšom texte sťažnosti sťažovateľ uviedol, že považuje za nevyhnutné zdôrazniť skutočnosť, že „podaním zo dňa 5. 3. 2008 sa obrátil v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 so sťažnosťou na orgán príslušný na vybavenie sťažnosti. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 bolo týmto orgánom príslušným na vybavenie sťažnosti vedúci orgánu verejnej správy.

Ako vyplýva z. doposiaľ uvedených skutočností, táto sťažnosť nebola postupom predpísaným zákonom č. 152/1998 Z. z. vybavená.

Dôvodom jej nevybavenia je skutočnosť, že sťažovateľ je ako to vyplýva z listu

odporcu v 2. rade súdny exekútor, teda orgán verejnej moci.

Zo sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľ podával sťažnosť odporcovi v 2. rade nie v postavení exekútora, ale sťažoval sa na porušovanie svojich práv daňového subjektu - účastníka konania. Kto je daňovým subjektom vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb.

Je nesporné, že sťažovateľ je daňovým subjektom - daňovníkom. Ako taký má všetky práva daňového subjektu, ktoré daňovým subjektom priznáva zákon č. 511/1992 Zb., vrátane práv, ktoré mu zaručuje zákon o sťažnostiach...

Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb. ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje.

Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR: podľa ktorého základné práva a slobody sa zaručujú na území SR aj bez ohľadu na iné postavenie.

Podľa ustanovenia tohto článku - nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Je však nesporné, že odporca v 2. rade sťažovateľa z dôvodu jeho postavenia poškodil a znevýhodnil tým, že mu uprel právo podávať sťažnosti na porušovanie svojich práv, ktoré má ako subjekt v právnych vzťahoch, v ktorých nevystupuje ako orgán verejnej moci.“.

Uvedenú argumentáciu sťažovateľ predložil už vo svojom podaní z 25. apríla 2008 adresovanom úradu vlády. Úrad vlády toto podanie bez kontroly vybavenia jeho sťažnosti odkázal na ministerstvo financií. Úrad vlády „tým odmietol vykonať kontrolu vybavenia sťažnosti napriek tomu, že je jediným orgánom, v ktorého pôsobnosti je vybavenie sťažnosti odporcom v 2. rade (ministerstvo financií, pozn.) kontrolovať a tým aj zaručiť možnosť sťažovateľovi domôcť sa svojho práva, aby jeho sťažnosť bola vybavená predpísaným spôsobom“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie a jej prerokovaní rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom úradu

vlády v konaní vedenom pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS a postupom ministerstva financií v konaní vedenom pod sp. zn. MF/13619/2008-152 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ taktiež navrhol, aby ústavný súd zakázal úradu vlády a ministerstvu financií porušovať označené práva v predmetných konaniach a požadoval náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Uvedené platí v plnom rozsahu aj pre konanie v správnom súdnictve, v dôsledku čoho: „Ak navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nevyužije možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku podaním správnej žaloby, nemožno tento postup nahradiť konaním pred ústavným súdom, ktorého právomoc je z tohto vylúčená“ (II. ÚS 60/01, II. ÚS 142/02, II. ÚS 199/02).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ nie je spokojný s postupom ministerstva financií s vybavovaním, resp. nevybavením jeho sťažnosti doručenej mu 17. marca 2008 na kontrolu nesprávneho postupu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky Banská Bystrica pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní sťažnosti č. j. 1/132/5101-25316/08/Kotl, Sť. č. 21/08 z 11. marca 2008, ako aj nesprávneho postupu úradu vlády pri vybavovaní jeho „*Žiadosti o kontrolu nesprávneho postupu pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní sťažnosti č. j. MF/13619/2008-152, zo dňa 20. 03. 2007*“.

Podľa tvrdenia sťažovateľa úrad vlády v rozpore s obsahom jeho podania „*odmietol vykonať kontrolu vybavenia sťažnosti*“ ministerstvom financií, napriek tomu, že „*je jediným orgánom, v ktorého pôsobnosti je vybavenie sťažnosti odporcom v 2. rade* (ministerstvom financií, pozn.)“. Aj keď v danom prípade je podľa sťažovateľa nesporné, že ho ministerstvo financií „*z dôvodu jeho postavenia poškodil a znevýhodnil tým, že mu uprel*

právo podávať sťažnosti na porušovanie svojich práv, ktoré má ako subjekt v právnych vzťahoch, v ktorých nevystupuje ako orgán verejnej moci“.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z toho, že v dôsledku prijatia zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), bolo s účinnosťou od 1. januára 2003 zavedené do správneho súdnictva upraveného v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aj ustanovenie § 250t, čím došlo k rozšíreniu princípu subsidiarity v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V ustanoveniach § 250t a § 250u OSP je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Uvedené konanie začína na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou je tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom. Za nečinnosť orgánu verejnej správy treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby orgán verejnej správy konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí orgánu verejnej správy vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných prietáhoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia orgán verejnej správy tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony orgánu verejnej správy, a napriek tomu orgán verejnej správy nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre orgán verejnej správy postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

Vzhľadom na uvedené, ak sa sťažovateľ domnieva, že ministerstvo financií pri vybavovaní jeho sťažnosti doručenej mu 11. marca 2008 a úrad vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 25. apríla 2008 túto bezdôvodne odmietli, resp. nevybavili, je nepochybné, že mal možnosť obrátiť sa žalobou na všeobecný súd. Sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy porušenia ním označených základných práv v konaní pred ústavným súdom nepreukázal.

Keďže právomoc všeobecného súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo treba sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008